

MAGYAR HÍRLEP

+ 3 lei

Taxa postala plătită în numerar
aprobării Dir. Gen. PTT N.

UNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 82 (1796) Oradea, 1938. apr. 12

Princelaborator: dr Gyárlás Elemér

Ausztria és Németország népszavazása a csatlakozásról

49 millió 546 ezer 950 választójogosultból 48 millió 799 ezer 269 szavazott „igen”-nel. Ausztriában 99·31 százalék az egész birodalomban 99·08 százalékban

Bécsből jelentik: Ausztriában vasárnap zajlott le a történelmi jelentőségű népszavazás. A hideg, boros és zivataros idő ellenére már a kora reggeli órákban talpon volt az egész Bécs. Reggel 6 óra után a Hitler-íjű csapatok járták be hangos, vidám énekszóval a várost. Hét órakor már hosszú sorban álltak a szavazóhelyiségek előtt a várázóók. A szavazás pontban 7 órakor valamennyi választókertületben megkezdődött. Reggel 8 órakor a belvárosban elhelyezett szavazóhelyiség előtt megjelent Innitzer bíboros hercegérsek és beállt a várázóók sorába. A bíborost felismerték és nyomban bevezették a szavazóhelyiségbe. *Seys-Inquart* birodalmi helytartó reggel 9 órakor szavazott le a 17-ik kerületben lévő szavazóhelyiségben. *Glaise-Horsteanu*, a birodalmi helytartó helyettese 10 órakor szavazott le.

A szavazásnál minden szavazónak két cédulát kellett kitöltenie, illetve a megfelelő helyen keresztrel ellátnia. Az egyik cédula Ausztria és Németország egyesülésére, a másik a képviselők megválasztására vonatkozott. A megválasztandók névsorán szerepelt többek között *Seys-Inquart*, *Glaise-Horsteanu* és *Rintelen*, *Karinthia* egykori tartományfőnöke.

Vorarlberg városaiban és falvaiban dél-élelt 11 órára már a választóknak több mint fele lesavazott. Alsó-Ausztriában délben már le is zárták a szavazást mert valamennyi választásra jogosult leadta szavazatát. Salzburgban külön bizottság járta végig a kórházakat, hogy a betegek is lesavazhassanak. A salzburgi vakok intézetében a vakok előzőleg megválasztották bizalmi emberüknek az intézet igazgatóját és ő töltötte ki azután a szavazócédulákat.

KÜLFÖLDI UJSÁGÍRÓK SORRA JÁRJÁK A SZAVAZÓ HELYSÉGEKET

Délután 5 órakor az egész országban lezárták a szavazást és megkezdődött az összeszámolás. A kora délutáni órákban a népszavazást irányító *Bürckel* körzetvezető sajtóelődója magához kérette a külföldi sajtó munkatársait és megkérte őket, járják sorra a szavazóhelyiségeket. Egyben közölte velük, hogy tetszésük szerint bárkitől érdeklődhetnek a szavazás menete iránt, kérdéseket intézhetnek a választási bizottság elnökéhez, tagjaihoz, a szavazókhoz és meggyőződhetnek mindenről, ami iránt érdeklődnek. A külföldi ujságírók elsőnek a Hofburgban berendezett szavazóhelyiséget tekintették meg, de itt már kevesen voltak, mert a szavazásra jogosultak 90 százaléka már lesavazott. Ezután az ujságírók számos más szavazóhelyiséget jártak végig. A szavazás mindenütt a szokott módon folyt le.

A szavazó személyazonossága és szavazati jogosultsága megállapítása után a szavazó zárt fülkében kitöltötte a szavazócédulát, borítékba tette és a lezárt borítékot az elnök előtt levő urnába dobta. Az elnök a választói név-

jegyzéken a szavazó nevét megjelölte, hogy a többszöri szavazást lehetlenné tegye. Minden szavazó emlékérmét kapott.

A végeredmény összeszámolása. — A szavazó-jogosultak 99 és fél százaléka vett részt a szavazásban

Ausztriában vasárnap este 23 óra 35 perckor készült el a végeredmény összeszámolásával. Az eddigi félhivatalos megállapítás szerint a szavazás végeredménye a következő:

A szavazásra jogosultak száma 4 millió 300 ezer 177. Ebből igen-nel szavazott 4 millió 270 ezer 517, vagyis 99·31 százalék. Nem-mel szavazott 11 ezer 263. Érvénytelen volt 5651 szavazat.

Lefolyt a népszavazás Németország területén is. A szavazás félhivatalos végeredménye — az osztrák katonák szavazatait is beleértve — a következő:

A szavazásra jogosultak száma 49 millió 546 ezer 950. Ebből lesavazott 49 millió 326 ezer 791. Vagyis 99·5 százalék. Ebből igen-nel szavazott 48 millió 799 ezer 269. Vagyis 99·08 százalék. Nem-mel szavazott 452 ezer 180, vagyis 0·91 százalék. Érvénytelen 75 ezer 342 szavazat.

A Belgiumban és Németalföldön élő németek és osztrákok Achenben szavaztak le. Az osztrákok közül 835 szavazott igen-nel, 3 nem-mel. A németek közül 5713 szavazott igen-nel.

Eljutottak a külföldi ujságírók a Favoritenkerületbe, a Kepler-téren lévő szavazóhelyiségbe is, ahol a Bécsben élő csehek szavaztak. A csehek maguk kérték, hogy külön szavazóhelyiséget rendezzenek be számukra. Itt nagy volt az élénkség és a szavazóknak órákig kellett várakozniuk. Itt a rendezők nem vörös, hanem kék szalagot viseltek, de szintén horogkereszttel. Ezután a külföldi ujságírók a külső munkásnegyedeket járták végig. Itt még igen sokan várakoztak a szavazóhelyiségek előtt, még pedig igen jó hangulatban. A vidám hangulat különösen annak volt tulajdonítható, hogy a munkanélküliek nagyrésze már az utóbbi napok alatt munkához jutott. A munkásság általában helyzetének jelentős javulását várja. Rendzavazás sem a birodalomban, sem Ausztriában sehol sem volt.

30 nem-mel. A Memelvidéken valamennyi német és osztrák szavazat „igen” volt.

HITLER KÖSZÖNETET MONDOTT SZÜLŐFÖLDJÉNEK

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár Bécsből vasárnap délután fél 2 órakor különvonaton megérkezett a berlini Anhalt pályaudvarra. Azonnal a pályaudvaron elhelyezett szavazóhelyiségbe sietett és leadta szavazatát.

Berlinből jelentik: Hitler, miután *Bürckel* körzetvezető közölte vele az ausztriai választás eredményét, rövid rádióbeszédet mondott. Kijelentette, hogy sokat várt szülőföldjéről, de a szavazás eredménye felülmúlja minden várakozását. Hangoztatta, hogy végtelenül örül az e ténnyel iránta nyilvánított bizalomnak, mert a német nép általi történelmi jóváhagyás igazolja eddigi munkásságát.

— Ez az óra — mondotta a vezér — életem legbüszkébb órája és nem tehetek mást, mint hogy hálás köszönetet mondjak szűkebb hazámnak.

A volt liberálisok túlnyomó többsége az országépítő új politika mellett

Jorga lapja ir a nagy tisztulási folyamatról

Bucurestiből jelentik: Jorga professzor lapja, a *Neamul Românesc* cikket közölte „A liberális szakadás” címmel. A cikk a következőket mondja:

„A liberális körök új és mély megrázkódtatáson mennek át, amelyet néhány elégedetlen politikus meg gondolatlan tevékenysége idézett fel.

Eleinte azt hittük, hogy a vezérek legutóbbi gyűlésén megtalálták azt a módot, amely lehetővé tette volna a régi párt őszinte belekapcsolódását az új politikai irányba.

Azonban eközben a dühös „negativisták” új rohamot indítottak azért, mert elvesztik hírnevüket és veszélyeztetve látják diktatórikus hajlamaikat.

Ez alkalommal titokban — csodálatos módon Dinu Bratianu hozzájárulásával — új úton próbálkoztak, egy körlevél elindítá-

sával, amelyet a párt vezetőségének beleegyezése nélkül a megyei szervezetek vezetőinek küldöttek el.

A „körlevél” Dinu Bratianu fejtegetésének kivonatát tartalmazza tendenciózus beállításban, amely a liberálisokat veszélyes kalandor-politikának akarja megnyerni. Ennek a kihívásnak súlyos következményei voltak.

D. Bratianu egyedül maradt néhány személyes barátjával. A liberálisok hatalmas többsége véglegesen megszakított minden kapcsolatot a maniusta-liberális csoporttal. Ezek a tények szigorúan pontosak.

Ennek a liberális körökben végbemenő tisztázási folyamatnak a hatása nem fog sokáig késni. Olvasóink meg fogják érteni, hogy miért nem írhatunk erről többet, há- bár még sokat tudunk.”

Lehet jelentkezni olaszországi társasutazásunkra!

Esemény lesz a Magyar Lapok idei társasutazása!

Utazni, tapasztalni, érdekes idegen nemzetelek, új tájak, történelmi emlékek, a művelődés világtörténelmi nagy központjait meglátni, új, modern élet léktetését figyelni a régi emlékek árnyékában: ezt jelenti a „Magyar Lapok” tavaszi nagy társasutazása Olaszországba!

Ugyanakkor a legnemesebb emberekhez méltó szórakozást is nyújtja. Hiszen nemcsak a szem telik el a látványokkal, hanem a tudni-vágyó, tapasztalások után áhító ember is kielégteli látókörét tágtija, szellemi színvonalát emeli!

Olaszországi utazás! Mi el sem tudjuk képzelni azt, hogy a póstakocsi, a delizsanc korában mennyit áldoztak az emberek pénzben, időben, fáradságokban egy ilyen utazásra. Ma: különvonalat röpíti az embereket a több ezer kilométeres távolságon országról-országra és szinte órák alatt juthatunk el oda, ahová őseink csak hosszú hónapokon át értek el.

Olaszországi utazás! A mosolygó olasz kék ég, a ragyogó napsütés, a csodálatos olasz tavasz. Észak-Olaszország pompázó virágos kertje, az Adria, az aranyos kedélyű olasz nép és nyelvének utólráhetetlen muzsikája mind csalogatónak hívnak a társas utazásra. A történelem népvándorlása megdobogtatta minden Itálián átvonuló nemzet szívét. Itália volt a népek igéretföldje.

A modern embert is húzza valami, az örök emberi vágyakozás a mosoly, a napsugár, a kék ég hazája felé. A modern ember népvándorlása a társasutazás.

Olaszországi utazás! Meglátni Rómát, az Egyház elevenen létkető életével, dobogó szí-

vével, a Vatikánnál Meglátni a vértanúk földjét, a katakombák hittel és igazságra vezérő világát! Évezredek történelmét olvashatjuk le a romok, a műemlékek világáról. Látjuk bekapcsolódni a modern élet áramát a történelembel!

Olaszországi utazás! Firenze, az Arno-parti csodálatos város, az olasz műveltség egyik legfontosabb központja úgy a múltban, mint a jelenben! Velence, a dózsék Velencéje, a Szent Márk-tér ahonnan egykor a világ politikáját irányították, köbevésejt álompaloták a Canal Grande partjain: mindez még álomban is filmszerű suhanást jelent.

Olaszországi utazás! Nem lehet néhány ezer leivel felmérni mindazt a sok látivalól, mindazt az értéket, amit ez a társasutazás jelent a résztvevők számára. Senkit sem akadályozhat meg az elfoglaltsága, vagy a pénzkérdés! Senki se halogassa tovább a jelentkezését. Igyekezzék mindenki helyet biztosítani magának a társasutazásban.

A csehszlovákiai német szociáldemokraták vezére Londonban

Londonból jelentik: A Sunday Times szerint Jaksch, a csehszlovákiai német szociáldemokraták vezetője Londonban tartózkodik. Politikai körökben azt hiszik, hogy a londoni tartózkodás háttérben politikai megbeszélések állnak.

Ugy minőségileg mint árban

„VULCAN” Hartmann verhetetlen

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 1.

Retikulók, bőröndök és utazási cikkek saját üzemű lerakata.

A hazardjátékos

Írta: Balázs Gyula

Egy pár másodpercig szétnézett Fred Burton az Adlon Hotel halljában és azon gondolkodott, hogy melyik ittlévőnek legyen az a háttérben szerencséje, hogy vele megismerkedhessen.

Az angol, a hall sarkában ült egy joviális kinézésű ur, aki lanyha kényelemmel süppedt a foteliébe és szürcsölgötte whiskijét. Minden mozdulatából kitűnt, hogy a joviális urnak pénzárcaja eléggé tömött. Frednek ez volt a fontos, mert a Fred a joviális urak könnyelműségéből tengette eléggé fényűző életét.

Egy perccel később, mintlia véletlen lett volna, már ott ült Fred a joviális kinézésű ur mellett — a következő öt percben már szürcsölgötte egymással és a további öt percben már tudta Fred Burton, hogy a joviális kinézésű ur nem más, mint William Woolwod, a „Woolwod és fia” világhírű cég legifjabb heltagja Londonból.

— Ön ugye üzletileg tartózkodik Birminghamban? — kérdezte Fred Burton Mr. Woolwodot.

— Igen, ma jöttem Oxfordból, a fiamat látogattam meg ottan, bár nincsen régen ott, de mégis vágyódtam már viszontlátni.

És Mr. Woolwod elkezdte válaszolni a fia háttérben talantumát, hogy Fred Burton már belefáradt a hallgatásba.

— Igen, igen — mondta Fred — ez érhető, hogy annyira vágyik a fiát viszontlátni és még hozzá, ha valakinek ilyen sikerült fia van, mint Önnek, Mr. Woolwod.

— Azt elhiszem, — mondotta büszkén Mr. Woolwod — így legalább tudja az ember, hogy miért dolgozik. — Az én Tom fiam egy csodagyerek, bár vannak hibái, mint minden gyereknek... Tegnap is anélkül, hogy észrevette volna, végignéstem, hogy miképpen játszik a barátival. Na, mondhatom vadul és könnyelműen játszott. Nem gondolva semmire, csak játszott olyan hevével, hogy szinte már aggódtam miatta. És tudja M. Burton, ezt a nagyapjának köszönhetem, az apám kényeztette így el. Az öreg urnék szemében minden unoka egy mintagyerek.

Fred Burton megértően bólogatott, de gondolatai már másutt jártak. A csodagyereknél és a könnyelmű nagypapánál, aki olyan megértően viselkedik a játékos unokájával szemben.

Egy órával később Fred Burton már a londoni gyorsvonaton ült és még aznap délután bejelentette magát Mr. Woolwod szeniornál — a nagyapjánál.

— Mivel lehetek szolgálatára Mr. Hall?

* Hűsmérgezés, kolbászmérgezés, halmergezés vagy gombamérgezés előfordulásakor a zvonosan ható természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali használata — egy vagy két poharral — rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

Az oradeai Háztulajdonosok Szövetsége

közli az érdekeltekkel, hogy: 1. április 1-től május 15-ig kell beadni a jelzőlogos tartozások után 1937 április 1-től 1938 március 31-ig fizetett kamatok alapján igényelhető adómérséklések iránti kérelmeket. A kérvényhez csatolni kell az ingatlanok hitelesített telekkönyvi kivonatát és a hitelezők által kiállított nyilatkozatokat. Mindegyik, hogy a Banca Nationala megtagadja ezeknek a nyilatkozatoknak kiállítását, ehelyett ki kell számítani az említett banknál fizetett összegekből a kamatokra vonatkozó részt és ennek igazolására kérni kell a Banca Nationala megkeresését. Magántartozásoknál igazolni kell a tőkekamat lerovását is. 2. A jelenlegi kincstári éven nem lesznek új adókövetések. Ehelyett a múlt adóévben már megállapított összegek lefizetésével terhelik meg az adózókat. A kereskedelmi, ipari és szabadfoglalkozású adózók illetékéhez még 20 százalékos emelést hozzászámítanak. Ez az emelést azonban csak az adóból a kincstárra jutó rész után számítják. A 20 százalékos adóemelést egyébként úgy kell érteni, hogy az eddigi adókulcshoz ennek még 20 százalékát hozzászámítják. (Például a kereskedők adókulcsa eddig 9 százalék volt, most az emelés következtében 10,8 lesz). A szabadfoglalkozásúak eddigi adóalapjuk 5 százalékát fizették, most az emelés következtében 6 százalékos adókulcsot vesznek alapul. Ez az emelés nem terjed ki sem a falusi, sem pedig a városi ingatlanokra. Ezzel szemben azonban az ingatlantulajdonosokat egyenlően terheli a nemzetvédelem céljaira létesített 2 százalékos pótdó. 3. A kincstári adók és pótdók — foglalkozásra való tekintet nélkül — április 1-én váltak esedékessé. Ezeket azonban május 15-ig emelés nélkül lehet fizetni, sőt az adózó igényt tarthat az 5 százalékos mérséklésre is. 4. A 10 és 17 éves konverziós adósságoknak 8-ik félévi törlesztési részleteit május 15-ig kell befizetni. 5. Az április hóban kötött bérleti szerződéseket a szerződés keltétől számított 30 napon belül kell illetékezés végett bemutatni. Az illetékezés elmulasztása súlyos bírságot von maga után. Legajánlatosabb, ha a bérleti szerződéseket a Háztulajdonosok Szövetsége által erre a célra készített űrlapokon állítják ki. 6. A városi adókat és a taxákat az eddigi eljárás szerint állapítják meg. A megállapítások elleni fellebbezéseket a jegyzőkönyvek kézbesítésétől számított 15 napon belül kell benyújtani a polgármesteri hivatalhoz. 7. Ajánlatos, hogy mindenki tartsa rendben az őrizete alatt álló bérleti jegyzékeket és vezesse be azokba a házban esetleg beállott változásokat.

(Frednek mindig egynéhány más név állott rendelkezésére).

— Egy igen sürgős ügyben jöttem Önhöz Mr. Woolwod, — mondotta Fred komolyan, — mivel hallottam, hogy a Tom apja üzleti uton van, jöttem Önhöz, mert az ügy nem tűr halasztást...

Woolwod szenior halálsápadt lett.

— Isten szerelmére, mi történt Tommal, beszéljen Mr. Hall?

— Az Ön unokája teljesen egészséges, nincsen semmi baja... de mint ahogy Ön is tudja... a fiatalág boldogság és Tom is ilyen. Tegnap 300 Pfontot veszített a pokeren. Ezért küldött ide, mert ha reggelig ki nem fizeti, úgy kicsapják az egyetemről.

— Várjon itten Mr. Hall, — mondotta Woolwod szenior és sietve elhagyta a szobát. Öt perc elteltével visszajött Mr. Woolwod, egy rendőr kíséretében.

— Konstabler! tartóztassa le ezt az urat, megakart zsarolni — és a halálsápadt Fred felé fordult. — Mr. Hall, Ön egy nagyon veszélyes játékba fogott, amikor hozzám jött, mert tudnia kellett volna, hogy Tom nem az egyetemen van Oxfordban, hanem rokonainál és Tom nem is játszhatott és ennél fogva nem is veszthetett 300 Pfontot, akármilyen ügyes és meggondolatlan is az unokám, mert Tom csak decemberben mulott 5 éves...

A 34-ik Eucharisztikus Világkongresszus hirei

Ünnepi díszbe öltözik a magyar főváros a kongresszus napjaira

Budapestről jelentik: 37 nemzet képviselőinek és a magyar vidéki zárandokoknak százait látja vendégül az Eucharisztikus Világkongresszuson a magyar főváros és ennek a hatalmas vendégseregnek fogadására legnagyobb körültekintéssel folynak az előkészületek. Budapest azonban külsejében is méltó kíván lenni a nagy megtiszteltetéshez, hogy a világ katolikusainak ezt az impozáns seregszámát az idén fala között rendezzék.

A főváros vezetősége a maga részéről minden áldozatot meghoz, hogy a Kongresszus napjain Budapest ünnepi díszbe öltözzék. A középületeket felzárkóztatják, a szobrokat, nevezetesen templomokat és egyéb fontos épületeket reflektorfény árasztja el majd esténként a Dunahidokról, valamint a Szent Gellért-hegyről neonszövekből konstruált kongresszusi jelvények világítanak majd bele a budapesti éjszakába. A Kongresszus hetébe a magyar főváros valóban tündéri fényben fog úszni.

A Kongresszus rendezősége azonban nagy súlyt vet arra is, hogy az útvonalak is megfelelően díszítve legyenek, főleg azok, amelyek a körmenetek és felvonulások végighaladnak. Ezen a téren azonban a háztulajdonosok és az üzletek tulajdonosai fejtenek ki szoros együttműködést a rendezőséggel. Az ilyen nagyarányú díszítő munka ugyanis nem forgácsolhatódik szíjjel, hanem bizonyos összhangnak kell benne érvényesülnie. Ezt szolgálja a bérházdíszítő akció, amely a Kongresszus vezetősége erkölcsi támogatása mellett kezdte meg most tevékenységét. Az akció megbízottjai sorra felkeresik a főútvonalak ház- és üzlettulajdonosait, akiket azután beszerveznek az egyöntetű díszítési munkába. Budapest vendégeit a Kongresszus napjain olyan zászlóerdő fogadja majd, amelyre még nem volt példa a magyar fővárosban. De a zászlókon kívül címerekkel és emlékekkel is feldíszítik a házak homlokzatait, amelyek mind az alkalomnak fogják megfelelni. Minden remény megvan rá, hogy a nagy napokra grandiozus és egységes díszítést kap a magyar főváros.

KÖZEL 4 MILLIÓ SZELVÉNYT DOLGOZNAK FEL A KONGRESSZUSI VENDÉGEK ELLÁTÁSI FÜZETEIBÉ

Budapestről jelentik: A Kongresszus vendégeket ellátó osztályának egyik legfontosabb szerve az, ahol a kongresszisták ellátási füzetét, az úgynevezett carnet-ot állítják ki. Ezeknek a füzeteknek egyedül az összeállítása máris 12 embert foglalkoztat és a füzetek számára 3,800.000 különböző szelvénynyomattal. Az 5 nyelven nyomtatott ellátási füzetek úgy lesznek kiállítva, hogy tulajdonosuk számára azok használata és az eligazodás is a legnagyobb könnyűséggel történjen.

A címlapon a kongresszista névén kívül fel lesz tüntetve az általa igénybevett vonatnak pontos érkezési, illetve indulási ideje és helye, továbbá szállásának címe és amennyiben nem szállodájában vagy penziójában élkezik, annak a vendéglőnek pontos címe, ahol a reggelin kívül a többi étkezéseket elfogyasztja. Hogy a címek körül félreértés ne történhessen, a szállodák és vendéglők neveit nyomtatva pecsételik rá az ellátási füzetekre. Több mint 400 pecsétnyomót készítettek ebből a célból az összes Vendéggondozó Hivatallal kapcsolatban álló szállodákról, penziókról, vendéglőkről és zárandok-szállásokról. A füzet belsejében az ellenőrző szelvényen kívül az összes étkezéseknek és éjszakai szállásoknak szelvénye benne van, amelyeket a vendég-igénybe vesz. Amennyiben a szobához fürdőszoba is tartozik, ezt feltűnő „F” jelzi az éjszakai szállásra szóló szelvényen, míg ha a szelvény csak pótágyra érvényes nagy „P” jelzi a szelvényen.

Mindezeknek a szolgáltatásoknak ellenértékét a vendég még otthon, tehát az ellátásos füzet átvételkor kifizeti, úgyhogy tartózkodása alatt a lakásért és ellátásért csak ezekkel a szelvényekkel fizet. Természetesen ezeknek árába kiszolgáltatási díj is bennefoglaltatik. Az ellátásos

A budapesti apostoli nuncius látogatása a Kongresszus Irodáiban

Budapestről jelentik: Angelo Rotta c. érsek, budapesti apostoli nuncius, Kaldewey Umberto pápai prelátus, követési tanácsos és Casari József titkár kíséretében felkereste az Eucharisztikus Világkongresszus Előkészítő Bizottságnak irodáját, hogy személyesen győződjék meg az előkészítő munkálatokról. A nunciust Mihalovics Zsigmond kanonok-igazgató, Huszár Károly v. miniszterelnök és Zsembery István az ünnepségrendező bizottság elnöke, fogadták. Angelo Rotta sorra látogatta az összes irodákat, majd kíséretével átment a Vendéggondozó Hivatalba, ahol vitéz Szegheő Béla ny. tábornok és Farkas Ferenc vezérkari ezredes mutatták be neki grafikonokon a vendéggondozással kapcsolatos intézkedéseket, majd megtekintette a nuncius a lakáshivatal és az ellátó osztály többi szerveit. A nuncius a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott a látottakról.

A KÜLFÖLDI SZERVEZÉS HIREI

Braziliából újabban 300 utas részére kért a rio de janeiroi magyar ügyvivő utazási igazolványt. Újabb 20 személy részvételét jelentették be a szíriai Aleppo-ból. Angliából is érkezett jelentés, hogy az utóbbi hetekben Középeurópában bekövetkezett külpolitikai változások nyomán keletkezett nyugtalanság teljesen elsimult s a jelentkezések ismét megindultak.

Az Eucharisztikus Világkongresszus Állandó Bizottságának (Comité Permanent) tagjait családtagjaikkal együtt egy helyen a Hotel Astoriában helyezték el.

Rendkívüli kedvezményeket biztosított a ren-

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 29 — május 9.

1800 kiállító, 7 külföldi állam hivatalos részvételével.

TELEVIZIÓ!

Repülőgépkiallítás, divatbemutató, rádióüzenet közvetítés rövid és hosszú hullámon, építőipari tőzsde, kongresszusok, stb., stb.

50 %-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a visszautazásra IV. 29-től V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19—V. 9. között történt. A MÁV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 19-ig.

Vízummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 leírt kapható az Európa utazási Iroda és a Wagons Lits. Cook iroda összes fiókjainál.

füzetet a csoportosan érkező zárandokok zvan-ugy megkapják, mint az utasok, mindegyik a nemzeti bizottságtól, illetve az utazási irodától, amelyik utazásait lebonyolítja. Az ellátó osztály már megkezdte a füzetek kiküldését az egyes megrendelőkhez.

dezbizottság a szervezett tanulóifjúságnak, hogy a Kongresszuson való részvételük minél nagyobb számban váljon lehetővé. Ezekről a kedvezményokről külön körlevelek mentek ki a nemzetközi bizottságokhoz, amelyekben felkértek azokat, hogy különös súlyt vessenek a szervezett tanulóifjúságnak a zárandoklatokba való beszerzésére.

Felbontották a szentté avatandó P. Kelemen Didák minorita szerzetes kriptáját

Miskolcra jelentik: Miskolcon az 1744 tavaszán a szenttség hírében elhunyt páter Kelemen Didák minorita szerzetes, kora egyik legnagyobb szociális érzékű apostolának szenttéavatására megindult a szentavatási eljárás. Páter Kelemen Didák ardeáli székely nemes családból származott. Amikor a törökök elpusztították a kolostorokat, Nyírbátorban sátorban telepedett meg s onnan szervezte az új rendházakat. Később Miskolcra került. Mindenütt igen nagy apostoli munkát fejtett ki. A népet írásra és olvasásra tanította, valóságos orvosa volt annak a vidéknek, ahol éppen teljesítette hivatását. A pestisjárvány során nevét az egész országban emlegették.

Már 1750-ben megindult szenttéavatásának előkészítése. Felbontották koporsóját, amelyben holttestét teljesen épen találták. Huszonhat év múlva az egrai püspökség kívánságára ismét megindult az eljárás. A felbontott koporsóban még mindig ép volt a holttest. A francia forradalmak, Napoléon háborúi, valamint a pápa franciaországi fogsága elterelte a figyelmet az egyszerű miskolci szerzetes ügyéről, majd pedig a világháború és a nyomába lépő állapotok késleltették az újabb megmozdulást.

1937 augusztusában Miskolcon járt dr. P. Hess Beda, a minorita rend római generálisa, aki előtt a rendtársak felvetették ismét a szenttéavatás gondolatát. Rómából ezután utasítás érkezett arra, hogy készítsék el P. Kelemen Didák legrészletesebb életrajzát. Ez a munka folyik most is.

Szerdán délelőtt felbontották a minoriták kriptáját, ahová 150 évvel ezelőtt kezdték meg a temetkezést nemcsak a szerzetesek. A bizottság megállapította, hogy melyik P. Kelemen Didák koporsója. A koporsó felbontására csak akkor kerül majd sor, ha megérkezik Rómából a külön megbízott.

A böjti idényre

nagy választék: **füstölt, sós, szárított halakban, mindennemű csemege-sajtok, turók, naponta frissen érkezett tevaaj. Gyümölcs- és főzelék-konzervek stb. Etelolajok bel- és külföldi likőrök, asztali- és csemegeborok, pezsgők.**

Kérjük a n. é. közönség szives látogatását dúsan felszerelt üzletünkbe,
Oradea, Piața Unirii No. 2.

volt **Janky Antal cég helyiségében**

kiváló tisztelettel:

MEZEY JÁNOS

Jávca Béla ciparija:

Séta a vasárnapi faluban, vagy földet keres egy városlakó

Falusi viskót akartam vásárolni magamnak, mert városra nem telik s meri minden, kicsit már fáradó városi embernek eszménye, álma, ábrándja, hogy tehénbögés, kakaskukorékolás és sertésröfögés zenéje mellett pihenesse felzaklatott idegeit... Kies fekvésű, nyugalmas falusi otthoni képzeltem el, lehetőleg valamelyik kultúrközpont közelében, kis gyümölcsösrel és cseteményes kerttel, legalább fél hold legyen a telek, de még jobb, ha egy egész hold; állattenyésztésre is nyújtson lehetőséget, meri kerésszel, baromfitenyésztéssel, disznóhízlalással és méhészettel is akarok foglalkozni majd a nyugolombavonultság csendes napjaiban... és már láttam magam, hogyan borulok le sírva a kis darab erdélyi földre, amelyet én harcoltam ki és güröltem össze magamnak és hogyan fogom rögtől-szakadt birtokos őseim mesterességét mímelve kielégíteni örök, fájdalmas föld-nosztalgiamat.

A Cluj melletti Floresti községet szemeltem ki, mert a Szamos völgyében fekszik s ez a folyó ifjú korom óta gyöngém nekem. Azért egy hónapon keresztül minden vasárnap ellátogattam ide Clujról, néha autóbusszon, vagy ha elszalasztottam a csatlakozást, az apostolok lován, kitarítván vándorolva a pompás műúton a jobb-balra szelűden emelkedő hegyek között.

Az országút, őszintén szólva nagy szomorúságom nekem, amióta a parasztszekerek döcögésének idilli hangulatát szinte végérvényesen kiszorította a motoros alkalmatosságok pótfőgése és porfelhőt felkavaró gyilkos irama. Haragszom az autóra, nemcsak azért, mert rendszerint nem én ülök benne, hanem pöffeszkedő idegenek... Haragszom rá, mert megálta és tönkretette a vidéki tájak egyszerű báját, az országutak nyugalmát, a falu csendjét, tisztát és üde levegőjét, sőt erkölcsi légkört is. A vonat nem művelt ilyen pusztítást. Nem tör be a helységek, az emberek életébe; a falu határában húzódik el, mint különálló világ, amit csak nagy-néha muszáj tudomásul venni, mikor sorompó állja az ember útját, vagy mikor a mezsei úton piros betűvel kiált a parasztra a figyelmeztető tábla: Vigyázz, ha jön a vonat. Ezzel szemben a gépkocsis szétvári az országúton bandukoló vándorok csoportját, beleront a községhez a előtt álldogáló kupakandácsba, a templomnál istentisztelet-kezdesre váró hívek seregébe, szétrébbenti a vasárnap délutáni gyülekezéseket, az ünnepi sétafelkálásokat, sőt a táncokat is, amelyekre kisebb falvakban az úton gyűl össze az ifjúság és elriasztja a kedves, andalgó összejelölőzöködéseket, a falusi fiatalok cseledd, csoportos örömeit.

Bizonyos, hogy az autó általánosodása egyik oka annak, hogy manapság a szegény ember — hogy is mondjuk csak, — türelmesebb a gazdagokkal szemben mint régen volt.

Ezekről a dolgokról elmélkedtem, ahogy közeledtem a faluhoz, amelyet családom majdnani ősi fészkeül szemeltem ki. Egy elevenszemű, tarka nemzeti viseletű parasztleányka, aki a második községbe igyekezett vasárnapi táncba, így ismertem előttem Florestit.

— Hosszú-hosszú falu... Kétharmada román, egyharmada magyar... Vegyest lakik benne a két nemzet. És a magyaroknak nincs itt viseletük.

Régi magyar nevén Száfencsnek hívták a falut, de német nem lakik ma benne egy sem. Emlékezetben van azonban a település egykori német volta. A falu embertípusain is fel lehet ismerni a germán elődöket, sőt olyan magyar gazda is van, aki tudja, hogy családja német névvel szerepel a régi anyakönyvekben.

— Minket valamikor Grosz-nak hívtak, — mondotta nekem egy Nagy nevű ember, akinek arcára északi faj jellegzetes vonásai vésődtek. — Mikor katona koromban szászok közé keveredtem, annyira egyforma voltam velük, hogy el se akarták hinni magyár voltomat.

S ha körülnéznék a falusiak a környező dombokon, így emlékeznek a száz-kétszáz évvel ezelőtti időkre:

— A szász világban csupa szőlő volt erre-féle.

Most nincs bizony sehoh. Mégcsak gyümölcsfákat se lát az ember. Érthetetlennek látszik ez a fátlán sivárság itt öt kilométerre a magyár művelődés legnagyobb erdélyi fényforrásától, a kincses várostól. Megkerdeztem a falusiakat:

— Miért nem ültetnek itt legalább a gyalogjáró szegélyére fákat? ... Hogy néz ki egy ilyen lombtalan falu?

A telefonvezetékre tolták a felelősséget, még az országútra, amit nemrég építettek újjá a svédek. Pedig, — ismerte be az egyik, — még rendelet is van rá, hogy muszáj ültetni fákat... A másik még tréfázott is: „Hiszen, ha magától nőnének...”

Már az egyházzal, ügylétszik, többet törődik a nép. Egy hónapon át minden vasárnap a jókarban tartott, takaros templom előtt találkoztam a falu katolikus magyarságának vezetőivel, akik nem indokolatlan büszkeséggel mutatták meg nekem a katolikus egyházközség háromtanerős iskoláját és a kultúrházat, amely már a háború utáni időben épült.

Kevés falusi iskolát lehet látni, amely így fel lenne szerelve. Többek között egész kis természettudományi múzeuma van, amelyet a tanerők nagy leleményességgel, gondtal, s ha kell fortlyal fejlesztenek folytonosan, minden alkalmat megragadva arra, hogy a szép gyűjtemény gazdagítására nagylelkű ajándékozókat fogynak.

De meg is vannak elégedve az iskolát látogató állami közegek. Mutatták nekem a látogatási jegyzőkönyveket. Mindegyik olyan, hogy rámba lehetne foglalni. Ha itt-ott valami apró kifogást talál a tanfelügyelő, a következő jegyzőkönyv már tanuskodik arról, hogy kívánságát teljesítették. Nem lehet megindulás nélkül nézni ezt a nagyszerű igyekezetet, amelyet itt pap, iskolaigazgató, tanító, tanítónő és egyházközségkifejtenek, hogy az iskola zavartalanul és eredményesen működhessen. Bizonyára így van ez Erdélyszerte, ahol még

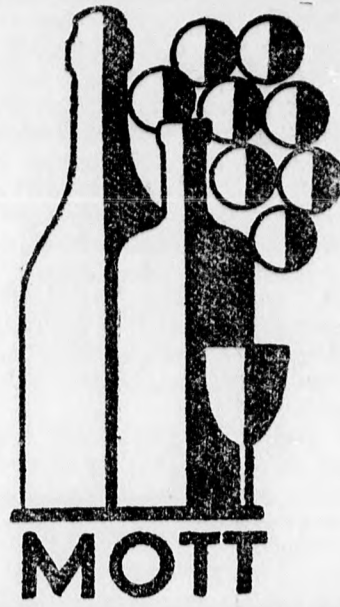
Láng Sándor

MUNKÁÉLETTAN

Fűzve: 116 lei.

Az okos gazdálkodás az emberi élet megbízható ütemének egyik legfontosabb előfeltétele, de nagyon tévednénk, ha azt hinnők, hogy ez csak az anyagi eszközökkel való okos gazdálkodásra áll, mert ez az igazság a testi és szellemi erőkre is teljes mértékben érvényes. Erre tanít meg Láng Sándor könyve, amely a munka biológiáját és ökonómiáját tárgyalja orvosi szempontból s meggyőző érvekkel mutatja be, milyen fontos, hogy a létünket biztosító erőkkkel okosan gazdálkodjunk.

Kapható: könyvostályunknál.

felekezeti iskolák léteznek: a hitvallásos oktatás szükségességének, valláserkölcsi és népi jelentőségének felismerése kétségkívül mindenütt az erők és jószándékok teljes latbavetését eredményezi. De a lelkeségnek, az odaadásnak s az iskola létében rejlő pótolhatatlan kincsért való nemes aggodalomnak Florestiben is tapasztalt mértékére csak akkor döbben rá az ember, ha személyes érintkezésbe kerül a faluval, annak embereivel és gondjaival.

És a kultúrház... A falu katolikus lelkésze rámutatva egy zömök, hatvan évi körüli gazdaemberre, büszkén jelentette ki:

— A gondnok úr lekötötte a vagyonát, hogy kölcsönt vehessünk fel ennek a kultúrháznak a felépítésére.

Hát erre már csakugyan nem minden faluban akad egyházközség... A kultúrház egyébként óriási, tágas helyiség, a falusi műkedvelés, a vallásos ünnepélyek, a dal, a tánc s egyéb szórakozások és művelődési tevékenység otthona. Volna is a kultúrháznak annyi jövedelme, hogy rövid idő alatt ki lehetne fizetni az adósságot, amelyért a derék egyházközség a vagyonával állott jót. De a hatóságok kissé szűken mérik a rendezményekre szóló engedélyeket...

Ott állunk egy izben a templom ajtóban, seregszemlét tartva az istentiszteletről távozók fölött. Az iskolás gyermekek hosszú sora vauult el előttünk, abban a példás rendben, amely intézetük fegyelmező, nevelő erejét szokta dicserni.

— Vannak elegen, — jegyeztem meg. — Hál Istennek, vannak, — bólintott rá egy gazdaember, — mi még nem takarékoskodunk.

Vidáman szóródott szét aztán az aprónép a faluban. Megteltek elevenségükkel az utcák, az udvarok és a játszóhelyek s pótolták kedvességben, színbén azt, amit a gyümölcsfaültetés dolgában szüleik és nagyszüleik elmulasztottak.

Még mielőtt bárkivel is érintkezésbe léptem volna a faluban, egy kedves aggastyánnal ismerkedtem meg az országúton. Fialtal parasztleányok vették körül, akikkel derűs nagyapáskodással tréfálkoztam:

— No, neked Mari udvarol-e már valaki?... És neked Erzszi?... Ejnye, ejnye már én kell, hogy vőlegényt szerezzek nektek, mert különben rakásra hervadok itt.

A leányok jöket nevettek és tiszteletteljes tartózkodással, de azért koruk és nemük pajkos elevenségével mentek bele a tréfába.

— Bizony jól teszi nagyságos úr, ha utánanéz a dolognak... Mert nehéz manapság valamirevaló legényre tenni szert.

Megtudtam, hogy a nyugalmazott jegyző apósa a kedélyes aggastyán.

— Reggeltől estig a határt járja, — magyarázták nekem a leányok. — Pedig már nyolcvanhat esztendő.

Amerre ment, gyerekek futottak eléje egy-lejeket kérve. És megsüvegelték magyar és román gazdák egyaránt. S még a csendőrök is magyarul köszöntek neki, ami a megkülönbö-

tegett figyelmenek már egész ritka jele...

Ennek a figyelemnek más hasonlóan tiszteltreméltó megnyilatkozásairól is hallottam. A nyugalmazott jegyző felesége tanítónő volt azelőtt, de ne adj Isten, hogy meg bírt volna tanulni románul. Könnyes visszaemlékezéssel mondta el nekem, hogy összesen kilenc nyelvvizsgán bukott meg vizsgáztatói legjobb akaratára ellenére is. Már az egész állami tanhatóság ambicionálta, hogy a különben kiváló tanerő végre átszusszék valahogy. A legutolsó — tizedik — vizsgája alkalmával, hogy bár egyetlen jó feleletet ki tudjanak szedni belőle, megkérdezték tőle:

— Azt mondja meg, doamna, hogyan került öfelsége II. Károly király a trónra?

Mire a vizsgázó hölgy sirva fakadt és zavarában így válaszolt:

— Repülőgépen...

A felelet élénk derűtséget váltott ki az egész bizottságból és meghozta a sikert.

✱

Volt egy kis afférom is a faluban. Sétáló leányok nagy hangos csoportja előtt haladtam el éppen, mikor az egyik ezt a kijelentést tette:

— Mind marha, aki levágja a bajuszát.

Hirtelen megfordultam és szembetartottam velük csupasz képmet:

— Ugyan miért?

Volt erre kacagás, szétrebbenés, szégyenkezés! Közel se mertek jönni többet.

✱

Az egyházgondnok volt segítségemre a teleknézésnél. Óvatosan jártunk el, nehogy észrevegyék az emberek, miben törjük a fejünket, mert akkor rögtön híre fut a faluban és kétszerezére verik fel a legszűkebb házhely drát is. Ha elhaladtunk egy üres telek előtt, csak félszemmel vettük szemügyre és lépteinket alig hosszabbítva mértük le frontzélességét. S ha valaki megkérdezte, mi járatban vagyunk, kitérően választottuk:

— Csak úgy sétálunk a faluban.

De hiába való volt a tilkolozás. Mint ahogy gáttöréskor az ár csendesen és alattomosan lepi el a távoli síkságok büzföldjeit is, a falu nyugodt közhangulatának látszata alatt észrevétlenül elterjedt a városi úr telekvásárló szándékának a híre s az egész terepen mindenütt rejtve csillogott a jó vásár alkalmának öröme.

És felcsapták az árakat. Nem is lett a telekvásárlásból semmi.

Teljes egy hónapig érvényesek a Budapesti Nemzetközi Vásár utazási és vizumkedvezményei

Románia valamennyi utazási és menetjegyirodájában árusítják már az április 29-én kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár vásárigazolványait. Az igazolvány pontos és részletes felvilágosítást ad mindazokról a lényeges kedvezményekről, amelyeket ebben az évben élvezhetnek a vásár látogatói. A legjelentősebb ezek között a kedvezmények között az utazási kedvezmény, amely már április 19-én érvénybe lép. E naptól kezdve május 9-ig utazhatnak a látogatók Budapestre és onnan vissza pedig április 29-től május 19-ig, úgy hogy a vásár utazási kedvezménye végig rendelkezésükre áll. A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási kedvezményével tehát akár egy teljes hónapig tartózkodhatik a látogató Ma-

gyarországon. De hasonlóan nagyjelentőségű a vizumkedvezmény is, amely abból áll, hogy a vásárigazolvány tulajdonosa vizum nélkül lépheti át a határt és Budapesten utólag szerezheti meg a vizumot, amely a vásárigazolványok tulajdonosai részére személyenként mindössze 2 pengő 50 fillér és egy hónapra szóló tartózkodási engedélyt jelent.

Az összes kedvezmények igénybevételére jogosító vásárigazolványt, amely természetesen a vásár többszöri ingyenes látogatására is szól, bárki megszerezheti magának, még pedig az EUROPA utazási és menetjegyiroda, valamint a Wagon I utazási iroda bármelyik fiókjánál.

„A család a legnagyobb boldogság forrása” — mondja Greta Garbo, aki vénleánynak tartja magát.

„Ugy nevelje fel gyermekét, hogy jó családanya legyen belőle”

Londonból jelentik: A „Daily Express” munkatársa interjút csinált Tunisban Greta Garbóval.

Greta Garbo boldogtalan, — állapítja meg a „Daily Express” munkatársa. Garbo pénteken érkezett Tunisba Nápolyból Stokowski kísérelében és a lap szerint kijelentette, hogy vénleánynak tartja magát.

— Remélem, te nem leszel olyan, mint én, — mondta a nagy Garbo egy barátjának — a család a legnagyobb boldogság forrása. Remélem, belőled nem lesz vénleány, mint belőlem.

— Az életben a legjobb dolog, ha az embernek jó barátai vannak. Elég sajnálom, hogy nekem kevés van. Fáradt vagyok és lusta keményen kellene dolgoznom, de nem tudok. Az egyetlen dolog, amit teszek az, hogy sétálok és egyetlen szórakozásom az, hogy zenét hall-

gatok. Sajnálom, hogy ennyire terhére vagyok Stokowskiinak, akinek nem lehet sok öröme ebből az utazásból.

Stokowski ekkor közbeszólt:

— Amíg maga nyugodt és boldog, addig ne törődjek velem.

Garbo hangulatára jellemző, hogy mikor séta közben egy anyával találkozott, aki lányát vitte karján, így szólt hozzá:

— Csak filmszínésznőt ne csináljon belőle. Ugy nevelje fel, hogy jó családanya legyen.

Greta Garbo és Stokowski a magányt keresik és egy északafrikai szigeteceknél akarnak meghúzódni. — Csak néhány napig maradnak Tunisban, onnan a 100 mérföldre délre fekvő Kairwanba utaznak, aztán a Gabes-öbölben fekvő Jerba-szigetre utaznak. A benszülöttek zenéjét és népmeséit fogják tanulmányozni és adatokat gyűjtenek egy afrikai film jeleneteihez. Stokowskiinak egyébként szerződése van egy hollywoodi filmvállalattal, úgyhogy nem-sokára vissza kell térnie Amerikába.

Greta Garbo rossz kedélyének egyébként az is az oka, hogy erősen meghűlt, köhög, mióta eljöttek Olaszországból.

Ostromállapot a francia Tunisban

Letartóztatták az arab nemzeti mozgalom két vezérét

Tunisból jelentik: Vasárnap délután a tunisi igazságügyi palotában ki akarták hallgatni Ali Belhuant, a sadiri kollégium volt tanárát, akit mint az arab Destur-mozgalom vezérét tartóztatták le. Ennek hírére a tanár bizalmas hívei a palotába nyomultak és követelték a szabadonbocsátását. Rövidesen mintegy száz tüntető gyűlt össze és ködöbásokkal, pisztolylövésekkel támadt a kivezényelt rendőrökre.

Hasonló zavargások voltak a városrész több más pontján is. Egy villamoskocsit felgyújtottak, több más kocsit ablakait beverték, egy csendőrt megöltek, tizet megsebesítettek a zavargók.

Az „Action Tunisienne” megjelenését további intézkedésig felfüggesztették. A fő kormányzó kérésére a tunisi bey ostromállapotot léptetett életbe. Hétfőre virradó éjszaka letartóztatták a Destur-mozgalom új vezérét is.

Fizessen elő a telefonra

TÁRCSÁZZA

ezt a számot:

„03”

és megkapja az összes felvilágosításokat

Fizessen elő a telefonra

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800. félévre 400. negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluj szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat sem örvény meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Éjjeli fagyok, a nap-pali fölmelegedés kedden fokozódik, továbbra is száraz idő várható.

IGEN FONTOS KÉRELEM AZ ÖSSZES PLÉBÁNOS URAK ÉS AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS EGYEBEN. A budapesti Eucharisztikus Világkongresszus romániai szervező központjai külön is tisztelettel felhívják a plébános urak szíves figyelmét a „Bulletin de inscriere helyes kiállítási módjára. Nevezetesen: a 6-ik rovatban (No. legitimitati de identitate) okvetlenül fel kell tüntetni a személyazonossági igazolvány mine mősége (certificat de nationalitate? carnet de identitate? carnet CFR? bulletin de inscriere? livret militar? livret de industrie? pasaport valoa sau expirat? permis de conducere?), a kiállító hatóságot (hellyel együtt), továbbá az igazolvány számát és a kiállítás időpontját. Ezek az adatok okvetlenül szükségesek a kollektív utlevél szempontjából.

MEGHALT DR. PAPP JÁNOS. Oradea. Saját tud. Mély részvétellel értesülünk róla, hogy dr. Papp János, a Kereskedelmi és Iparkamara nyugalmazott főtitkára 62 éves korában, ma reggel, hosszas szenvedés után meghalt. Dr. Papp János a régi oradeai társadalmi és szellemi életnek volt egyik igen aktív és kiváló munkása. Mint jogász és hírlapíró, egyaránt jelentékeny munkát fejtett ki. Több sajtóirodalmi könyvet és jogi munkát írt. Éveken keresztül volt a régi Nagyvárad című lap szerkesztője, amelytől akkor vált meg, amikor állást vállalt a Kereskedelmi és Iparkamaránál, amelynek később főtitkára lett. Minthogy egyforma tökéletességgel beszélt a román és a magyar nyelvet, a Kamara élén rendkívül fontos és hasznos szolgálatokat tett. Dr. Papp Jánost pár évvel ezelőtt nyugdíjazták. Féléve betegeskedett és szenvedéseitől ma reggel háromnegyed nyolckor megváltotta a halál. Az elhunyt dr. Papp János temetése ma, kedden délután 3 órakor lesz a Str. Bratianu levő háztól.

Eltemették a szentferencendi nővérek sibiui intézete főnöknőjét. Sibuból kaptuk a következő szászjelentést:

A szentferencendi nővérek sibiui tan- és nevelőintézete mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett, jó főnöknője, nagyöntisztelendő Liebl M. Milburga tanítónőképző intézeti tanárnő, a II. oszt. Erzsébet-rend hölgye életének 63-ik, főnökségének 26-ik, áldásos szerzetesi működésének 49-ik évében, nagy türelemmel viselt hosszas betegség és a szentségeknél igen gyakori buzgó felvétele után, f. hó 6-án csendesen elhunyt az Urban Drága halottunk földi maradványait f. hó 8-án délután 8 órakor fogjuk a köztemető római katolikus kápolnájának a kriptájában a feltámasztásig nyugalomra helyezni. Halhatatlan lelke üdvösségeért a szentmiséldozatot folyó hó 9-én délelőtt 9 órakor fogjuk az intézet kápolnájában az egk Urának bemutatni. Legyen nyugalma csendes és adja meg neki az Ur az örök boldogságot. Szelleme pedig maradjon közöttünk és legyen állandó mintaképpünk, hogy mentől jobban megközelíthessük nagy érényeit.

Katonaság vette át a tűzoltószolgálatot Mercurea-Ciucon. Saját tud. A városban eddig önkéntes tűzoltók látták el a tűzoltószolgálatot. Most aztán egy szakasz kiképzett katonatűzoltó érkezett és átvette a motoros vízfecskendőt és a tűzoltó lakományát helyezkedett el. Az önkéntes tűzoltóegyesület minden vagyona a katonai tűzoltóság kezelésébe megy át. Miután pedig a lakotanya szűknek bizonyult, a parancsnok gyűjtést indított a lakosság körében, a kibővítési költségek előteremtésére.

CEHOSLOVACA R. T.

Lerakat: CLUJ, Strada I. G. Duca 3 sz.

Uri-, női- és gyermek-ruházati cikkek 1938-as tavaszi és nyári

DIVATUJDONSÁGOK

Dus választék, elsőrangú kiállítás, eredeti gyári árak.

CEHOSLOVACA R. T.

konfekció üzletei mindenben vezetnek!

Kérje és ingyen küldjük tartalmas „CEHO 1938“ című divatlapunkat.

Jubileumi közgyűlést tartott az odorheui Székely Dalegylet. Saját tud. Megható ünnepesség keretében tartotta meg a Székely Dalegylet hatvenedik közgyűlést saját székházában. A gyűlés keretében Keresztély Gyula alelnök leleplezte dr. Veszka István, az egyet kitünő elnöknek olajképét, amelyet Csiky József dalos fejtett meg. Ezután került sor a jelentések felolvasására, majd a daleylet új díszelnökeve választotta Péter Gergely dalost, aki már egy félszázad óta szolgált példás hűséggel a daleyletet továbbá Kabdebó József és Szabó Odón dalosokat, akik 99 éve rendíthetetlen hűséggel allanak az egyet szolgálatában. Ezután ünnepélyes kereték között felavatták az egyet új tagjait. Végül a jubileumi tisztikar megválasztására került a sor. A kiegészített tisztikar egyhangú választással a következőképp alakult: elnök dr. Veszka István, ügyvezető elnök dr. Vévay Lajos, alelnökök Keresztély Gyula, Boha Aladár és Verestőy István. Főtitkár Dulcsok Sándor, titkár Beldovits Emil, főjegyző Molnár Aladár, jegyző Florian László, főpénztáros Kabdebó András, pénztáros, Kopeza Ignác, Ellenőrök: Hermann Ottó és Kovács István gazda, Verestőy Ferenc, másodgazda Szabó Gyula, kottatáros Daróczy Béla és Inecz Mihály, szertáros Makó Sándor, ruhátáros Orosz Lajos, kellekes Salati Mihály, zászlótartók Csikezántory Ottó és Martinovics Kálmán. Az említettekén kívül még kibővített új választmány került az egyesület élére.

Fiókhálózatot állít fel a Mezőgazdasági Hitelintézet. Cluj. Saját tud. A Mezőgazdasági Hitelintézet (Creditul Agricol), amelyet az elmúlt évben szerveztek ujja és amely mezőgazdasági hitelek folyósításával foglalkozik, Transsylvania és az Okirályság területen fiókhálózatot állít fel. Transsylvaniaiában fiókokat létesítenek Clujon, Aradon, Oradeán, Târgumuresen, Devan, Sighe-ten, Timisoaran, Alba-Julian, Turdan, Blajon és Brasovban.

Zürichi zárlat. Párizs 13.53 fél, London 21.64 egyenlő, Newyork 436, Brúszel 78.38, Milánó 22.96, Amszterdam 241.48, Berlin 174.90, Bécs — schilling 60, Prága 15.21, Varsó 82.20, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Felemelték Satumaren a hús árát. Satumare. Saját tud. A városházán működő ármegállapító bizottság két héttel ezelőtt a húsárakat újból szabályozta. A mészárosok az új árrakkal nem voltak megelégedve. Emlékiratot adtak át a polgármesternek, aki előtt kijelentették, hogy ha a helyzet nem változtatnak, beszüntetik a vágást, mert a mostani árak mellett ráfizetnek. A prefektus ajánlatára a város bizottságot szervezett, amely végigjárta a vásárt, meggyőződött az állatárakról, majd próbavágást végeztetett. A bizottság jelentése alapján a hús árát különként 2-6 lejlel felemelték. Az új maximális húsárak a következők: Marhahus 26, II. oszt. 18, katonaság részére 20, borju hátsó rész 24, eleje 22, szopos borju hátsó része 30, eleje 26, disznóhus 32, karaj 34, szalonna 32, háj 36, zsir 38 lej.

Ciumegyei apró hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bolocanu Vasile mädärași vasutas feljelentést tett Toma Telea felügyelő ellen, amiért súlyosan bántalmazta. Teleát a vasuti igazgatóság állásától felüggesztette. — Friedmann Alexandru marghitai illetőségű, foglalkozás nélküli egyént a csendőrség letartóztatta és az ügyészségnek adta át hamis aláírásokkal és bélyegzőkkel ellátott koldulási engedély használata miatt. Megmotozása alkalmával több hűközségi bélyegzőt találtak nála. Ezekkel a bélyegzőkkel koldulási engedélyeket készített és jó pénzért eladta társainak. — Dobos Péter sandominici molnár malma egyik éjszaka kigyulladt és porig égett. A kár hatvan ezer lei. Az épület biztosítva nem volt. — Pașcu Stefan joseni lakos öszezsolalkozott Sára Péter községi bíróval, akit ragalmakkal és gyalázó szavakkal illetett. Hatóság közeg megsértése miatt indult eljárás ellene.

NAGYPÉNTEKEN ÉS NAGYSZOMBATON A KERESZTÉNY VALLÁSÚ KISEBBSÉGI TANULÓK NEM MENNEK ISKOLÁBA. Bucuresti. Saját tud. A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint az ország összes elemi- és középiskoláiban április 13-án és 16-án, — nagypénteken és nagyszombaton — a kisebbségi keresztény vallású gyermekek ünnepe tartanak és nem kell megjelenniük az iskolában.

Sajtóirodát állítanak fel a városházán. Oradea. Saját tud. Szigorú intézkedés érkezett a miniszteriumból, amely megtiltja a városháza tisztviselőinek, hogy a sajtó részére felvilágosítással szolgáljanak. Ezentul felvilágosításokat csak a sajtóiroda adhat ki. Constantin Constantinescu polgármester az utasítás alapján elrendelte a sajtóiroda felállítását, amely már a közeli napokban meg is nyílik.

A BULGÁR PARLAMENT KIZÁRTA AZ IDEGEN HATALMAK ALTAL TÁMOGATOTT KÉPVISELŐKET. Szófiából jelentik: Az összes bulgár képviselők közös ülésén elhatározták, hogy kizárják azokat a képviselőket, akiket a választási harcban külföldi hatalom rádió-propagandája támogatott. A határozatot azzal indokolják, hogy az ilyen képviselők Bulgária méltóságával és érdekeivel ellenkeznek.

Súlyos baleset érte dr. Metzger Márton prépost-plébánost. Timisoara. Saját tud. Sajnálatos baleset érte vasárnap délután dr. Metzger Márton timisoara-józsefvárosi prépost-plébánost. A közszertetben álló főpap egy temetés megcsuszott, elesett és karját törte. Sérülésével a Banati szanatoriumban ápolják. Metzger dr. prépost-plébános kártörése szerencsére nem veszélyes, felgyógyulása azonban hosszabb időt igényel.

LEMONDOTT ÁLLÁSÁRÓL A „VITTORUL” FŐSZERKESZTŐJE. Bucuresti. Saját tud. Nicolae Maxim, volt miniszter, a Vittorul főszerkesztője és igazgatója lemondott állásáról.

Segélykérés. Sajnos, gyakran hangzik fel lapunk hasábjain szegény, nyomorban sínyidő emberek segélykiáltása tehetségszeg, jászivó embertársainkhoz. De soha sem hangzott még el ez a kiáltás pusztába kiáltó szöként úgy hogy meghallgattatásra ne talált volna. Ez bátorít fel bennünket arra, hogy most ismét olvasóink emberi, megértő szívéhez, áldozatlanszeregéhez forduljunk Némethy István carei juvaros érdekében, aki tizennégy gyermekevel — a tizennegyedik fiúgyermek most átta meg először a napvilágot! — nagy szegénységben él. A gyermekek legnagyobb része még nincs abban a korban, hogy maga is munkához lésson a csekélyke erejéből hozzájáruljon az apa szűkös keretéhez. Kérjük az ó nevében a jászivó embereket, segítsenek rajta tehetségükhöz mértén. Természetbeni és pénzadományokat Schönbil Jánosné, a carei Római Katolikus Öllégykeleti elnökője (Carei, Jud. Salaj) továbbít.

Temetések Oradeán. Kondor Lászlóné szül. Orbán Róza 46 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Rulikovezky temető kápolnájából. — Bölcseői és nyüvedi Juricskay Ernő nyug. törvényszéki irodafőtiszt 62 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután volt a Haller kápolnából. — Jámbor Lajos szabóiparos és büffétulajdonos 62 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután volt a Haller kápolnából. — Probetner Valéria 8 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután volt a General Petala-utca 1. számú gyászszobától. — Dr. Papp János volt iparkamarai főtitkár 62 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz az I. C. Bratianu-utca 71. számú gyászszobától. (Rádelyi „Concordia”).

Olcsó húsvéti vásár a CUBA cégnél

Oradea, Avram Iancu 10. Telefon 640.	
1 kg I-ma torta csokoládé	90 lei
10 deka arany mazsola	9 „
1 kg. japán rizs	28 „
Vigyázat nem avas fehér feles dióbél	
10 deka mogyoróbél	6 „
10 deka banán cacao	6 „
1 liter I-ma tea rum	62 „
1 liter I-ma licheur minden ízben	60 „
1 liter olasz Vermuth és Malaga	70 „
1 garnitura Crème Jolié	90 „
1 üveg pezsgő	120 „
1 liter furmint ó-bor	20 „
1 db ostse	12 „
1 kg. halsaláta	48 „
1 kg. húsvéti tojás drage	45 „
Csokoládé nyulak s tojások nagy választékban	
Peco tojásfesték drb-ja	1 lei

„CUBA“

fűszer, csemege és cukorka üzlet, Oradea, Str. Avram Iancu 10. Telefon 640.

A felciuci erdőgondnokság rendelkezése a közbirtokosságok erdészeti panaszaira vonatkozólag, Mercurea-Ciuc. Saját tud. A felciuci erdőgondnokság körrendeletet adott ki a hatósága alá tartozó székely közbirtokosságok részére, melyben meghagyja a vezetőség tagjainak, hogy jövőben erdészeti panaszaiikkal ne forduljanak a szövetségetek központjához, hanem egyenesen és kizárólag hozzá. A rendelkezés érthető izgalmat keltett a közbirtokosságok körében, mert amint ismeretes, a Szövetkezeti Központnak vannak alárendelve a közbirtokosságok ügy- és vagyonkezelési ellenőrzésre és a Központ magának követeli a sátralmak és panaszok orvoslási jogát. A közbirtokossági igazgatóságok most olyanértelmű megállapodást létesítettek, hogy a szóbanforgó erdészeti panaszokat úgy a szövetségetek központnak, mint az erdőgondnokságnak bejelentik.

Felgyújtották a festékgyárat. Baia-Mare. Saját tud. Titokzatos ügyben nyomoz a baiai rendőrség. Egy munkás a Bay kertj Multeculori festékgyár mellett elhaladva, az épületből kiszivárgó gyanus fénnyre lett figyelmes. Felköltötte a gyár közelében lakó felügyelőjét, akivel behatoltak a gyárba. A fából alkotott gyárpépület egyik fala kezdett égni, de a tüzet a munkás éberség folytán szerencsére idejében eloltották. Megállapították, hogy ismeretlen tettes a festékgyár falát bzninlen leöntötte és a fal alá égő faszenet dobott, ami a benzint lángalobbantotta. A tettes után folyik a nyomozás.

VAKRÉMÜLET EGY MOZGÓKÉPSZINHAZBAN. Rio de Janeiróból jelentik: Sao Paolo egyik filmszínházában egy néző minden ok nélkül tüzet kiáltott. A közönség a kijáratához rohant és fejvesztetten igyekezett menekülni. Harminc gyermeket halálra tapostak. A sebesültek száma több, mint száz.

Verekedésért elítéltek egy állami tanítót. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Mult nyáron történt, hogy Ferenc Lajos v. közbirtokossági elnök, községi bíró, tekintélyes székely birtokos, egyik lovát vasaltatni vitte a kovácsához és hogy hamarabb megközelítse, azon a területen vezető gyalogósvényen ment keresztül, amelyet Portik Ferenc seimeni állami iskolai igazgatótanító birtokába. Portik, régi haragos volt Ferenc Lajosnak, iskolai ügyekből kifolyólag és felelősségrevontva Ferencet, miért jár az ő birték területén. Szóváltás után tettelegességre került sor, melynek során mindketten könnyebb testisértsést szenvedtek. A javáshíróság a megtartott tárgyaláson, mindkét fél bűnösségét megállapította és úgy Portik Ferenc seimeni állami iskolai igazgatót, mint Ferenc Lajost 15-15 napi elzárásra ítélte.

Két és egynegyedmillió gyümölcsfát ültettek el Satumare megyében. Satumare. Saját tud. A vármegyei prefektura közleményben hozta nyilvánosságra a megyében végzett közmunkák eredményét. A jelentés szerint a tavasz folyamán Satumare megye területén 1551 közhidat javítottak ki, félmillió lei értékben. Ezenkívül 13 ezer köbméter követ hordtak az utakra és 77 kilométer hosszú községi utat javítottak meg. 2 millió 225 ezer darab gyümölcsfát ültettek el és 1 millió 302 ezer gyümölcsfát tisztítottak meg. A tavaszi közmunkák értéke közel hárommillió lei.

Az oradeai Iparosok Hitelszövetkezet Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy özv. Szellő Istvánné és özv. Weiszmann Istvánné (482, 483-ik), a „B” csoportból Lipcsei Bóláné (224-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 10, illetve 11 lei minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszédőnknek. Az elnökség.

Befejeződött a harmadik háztartási tanfolyam is Ciuchan. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Vasárnap befejeződött a Ciucsumuleu községben, a volt vármegyei székházban az EGE által rendezett harmadik háztartási tanfolyam. Ezuttal a vizsga elmaradt, mert a hatóságok erre nem adtak engedélyt. A bizonyítványokat Mikó László, az EGE felügyelője osztotta ki és mondott köszönetet az előadó tanárnőknek fáradtságos munkájukért.

Betörték a satumarei nyugdíjasok szövetkezetébe. Satumare. Saját tud. A satumarei nyugdíjasok egyesületének üzletébe tegnap éjjel vakmerő betörők jártak. A betörést az eddigi jelek szerint gyermekek követhették el. A tettes ugyanis a gazdagon felszerelt üzlet egyik nyitva hagvott ablakának a védőrácsa között hatolt be az üzletbe ahol felfeszítette — vagy felfeszítették — a pénzszóró faburkolatát, azonban csak kétszáz lejt zsákmányolhattak. A pénzzen kívül több pár cínót, nagymennyiségű cukorkát, zsebkéseket, ruhaneműket zsákmányoltak. A rendőrség a tettesek kézrekerítésére erőlyes nyomozást indított. A hatóságok feltevése szerint a városban gyermekekből álló betörőbanda működik, mert az utóbbi időben több olyan betörés történt amelyek erre a feltevése engednek következtetni.

FIGYELEMI

A legjobban a legkeresettebb és leggazdaságosabb téglára az „AS” téglagyárban kapható. Serac Aurél — fiul Oradea. Gyári telefon 19-52. Lakás telefon 16-77.

Vád alá helyeztek gyujtogatásért egy ügyvédet. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Néhány héttel ezelőtt megirtuk, hogy Ciucancraieni községben, az Olt közvetlen partján, egy vasárnap reggelre várradólóg lépett a Császár Ábelről husz évre kibérelt vízi és gőzörő meghajtására berendezett műmalom. A bérnök dr Kemény Miklós ügyvéd és Márton terménykereskedő voltak. A műmalom amely porig égett, ötszáz ezer leire volt biztosítva. A tüzrendészeti vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy szándékos gyujtogatás történt. Ezzel szemben azonban dr Kemény és társa kifogástalanul igazolták, hogy a tüzvész idején nem tartozkodtak a község területén és nem is volt érdekük, hogy az általuk nagy költséggel és fáradsággal korszerűen berendezett malom bármely okból beszüntesse üzemét. Ennek ellenére az ügyészség vádiratot adott ki gyujtogatás bűncselekménye miatt dr Kemény Miklós ügyvéd ellen. Törvényeségi tárgyalás elé kerül tehát az ügy és itt a bíróság fejta tisztázni a súlyos vád valódiságát. A biztosítótársaság ugyanis, csak felmentő ítélet ellenében hajlandó megfizetni az ötszáz ezer lejt tüzbiztosítási kártérítést.

Sörnév-pályázat eredményei

Égész Románia sörfogyasztó közönsége nagy elismeréssel és dicsérettel viseltetik a Dreher-Haggenmacher sörgyár r. t. gyártmányai iránt. De az a nagy érdeklődés talán sohasem nyilvánult meg olyan elemi erővel, mint most, amikor köztudomásra jutott az, hogy nevezett gyár a javással egy új tapsórt hoz forgalomba és ennek elnevezésére pályázatot hirdetett. Az igazgatóság a beérkezett több száz pályázatot igen beható bírálat tárgyává tette és annak eredményeképpen az

I. díjat 50-50 üveg sört nyerte az „EXCELENTA” elnevezés beküldője Mihuta Valeriu Ceica és a „BUSINES IST BUSINES” jellegű pályázat.

II. díjat, 25 üveg sört nyert a „MAGNIFIC” elnevezés beküldője a „JUSTITIA” jellegű pályázat.

III. díjat 10-10 üveg sört nyert a „PERLA...” elnevezés, beküldője a „PERLA BIHORULUI” és a „LETO-LETONA 13-13” jellegű pályázat.

IV. vigaszdíjat 10 üveg sört nyert a „TRIUMF” elnevezés beküldője a „RESURSA-SPOR-TRIUMPF” jellegű pályázat.

V. vigaszdíjat, 10-10 üveg sört nyert az „ELIXIR” elnevezés, beküldője az „ELIXIR” és a „LETO-LETONA 13-13” jellegű pályázat.

VI. vigaszdíjat 10 üveg sört nyert a „DUDIE” elnevezés beküldője az „IREN” jellegű pályázat.

VII. vigaszdíjat, 10 üveg sört nyert a „TITAN” elnevezés beküldője az „19 IDEI. TATE NU POT FIE RELE” jellegű pályázat.

VIII. vigaszdíjat, 10 üveg sört nyert a „FAVORITAS” elnevezés beküldője a „Ne hagyj magad Schlesinger” jellegű pályázat.

IX. vigaszdíjat, 10 üveg sört nyert az „INTIM” elnevezés beküldője az „ÖRÖK TAVASZ” jellegű pályázat.

Az igazgatóság általunk kéri a nyerteseket, kik csak jellegével pályáztak, közöljék pontos címüket, hogy a nyeremény átvételére jogosító utalványt megküldhessék részükre.

A március 24-ike után érkezeti pályázatokat nem vehették figyelembe.

* Lehagolt, étvágytalan, eldugult emberek-nél reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz megszabadítja az emésztőesatornát a felgyülemlt erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszervek további működését előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Feljegyzések

Azt szokták mondani: demagógiával nem lehet politikát csinálni. Mi, sajnos, azt tapasztaljuk: csakis azzal lehet. Vagy legalább is: mindenütt demagógiával csinálják. Még az olyan hüvös és tárgyilagos emberek is, mint az angolok.

Hetek óta szenvedelmes vita folyik a világsajtóban Spanyolország jövődő sorsa fölött. Mi lesz Spanyolországgal, ha győz Franco? Megváltozik-e a hatalmi egyensúly a Földközi tengeren? Elhagyják-e az olasz önkéntesek a spanyol földet, miután győzelemhez segítettek a nemzeti csapatokat? Nem akarnak-e fegyveres nyomást gyakorolni majd arra, hogy a győzedelmes, de a polgárháboruban elvérzett nemzeti Spanyolország az ő utjukat kövesse a nemzetközi politikában? Kié lesz annak a sok természeti kincsnek haszna, — a réz, a cink, a vasé, — amikben Spanyolország földje annyira bővelkedik? Összecsomagolják-e a győzelem után hangárjaikat és bombavetőgépeiket a németek s megelőgszenek azokkal a hadi tapasztalatokkal, amiket a polgárháboruban a légi harc terén szereztek: azokat a hangárokat, melyeket a Pyreneuszok déli lejtőin állítottak fel, veszedelmes közelségben a nagy francia hadikikötőhöz, Toulouse-hoz és a francia hadszergyártás legfontosabb telepehez?

Ezeket az aggodalmakat épenúgy meg lehet érteni, mint az olaszoknak és a franciáknak félelmét attól, amit az jelentett volna számukra, ha Spanyolországban szovjet-diktatura alakul, mely nem az egyik spanyol réteg diktaturáját jelentené a másik felett, hanem Moszkvát egész Spanyolország felett. Epen olyan igaz és megokolható az a német, olasz és portugál álláspont, mely ebben a fordulatban hatalmi eltulodást látott és beavatkozását ezzel indokolta, mint a másik oldalé, mely ugyanettől tart, ha tulságosan megnőne Franco Spanyolországában a német és olasz befolyás.

Mindez jogos aggodalom itt is, ott is és még nem demagógia. A demagógia, a szenvedélyes elfogultság ott kezdődik, ha például az olyan híres és nevezetes államférfiu, mint Winton Churchill cikket ír a spanyol kérdérről, azt sok száz európai lapban közlételet, abban ragyogó fordulatok, súlyos adatok festik le az olasz-német beavatkozás következményeit, azt megelőzően pedig jogtalanságát, megrázó mondatok állítják a sokmillió olvasó szemei elé a megtorlás szörnyű vérfürdőjét, mely Franco győzelmeinek nyomában fog járni, a szörnyű vérfolyót, mely a szerencsétlen spanyol nemzetet két részre fogja osztani, az idegen gyűlöletet, mely az olaszok és németek szereplésének nyomán még a vérfolyó felett is egyesíteni fogja az egész spanyol népet, de egyetlen szót sem szól arról, hogy a fegyveres beavatkozást, a repülőgépek és tankok küldését, az önkéntesek toborzását, szakértőknek, zárt fegyveres alakulatoknak s minden más segítségnek odaküldését — a szovjetek kezdték. És nem emlékszik meg egyetlen szóval sem aggok és gyermekek, ártatlan papok és védtelen apácák lemészárlásáról sem, a tuszokról, kiket gépfegyverrel löttek halomba, a gyanusokról, akiket benzinnel öntöttek le előbb és azután elevenen elégették s más borzalmakról, amiket meglehetősen hiteles források és tudósítások szerint szintén nem Franco katonái műveltek.

Ime, így készülnek a világpolitika nagy fordulatai. (SKIN).

Kávéházakban, vendéglőkben kérle mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

SPORT

A forduló nagy meglepetése:

Vereséget szenvedett az AMTE

Hatalmas gólaránnyal nyert a Kinizsi az Unirea Tricolor ellen. — Nagy küzdelem a Rapid—CAO találkozáson

Vasárnap kezdődött a fims a Nemzeti Bajnokság A) csoportjában. Izgalomban nem is volt hiány.

A forduló egy bomba meglepetéssel szolgált. A biztos sportgyőztesnek látszó aradi munkáscsapat váratlanul vereséget szenvedett Baia-Mare a Phönixtől s így pontelőnye két pont-ra apadt. Vasárnap Bucurestiben mérkőzik az Unirea Tricolorral s ha ott is elvérzik, akkor a Rapid jobb gólarányával megelőzi. Tehát ma nem ül nyeregben, mint a múlt héten. A negyedik helyért folytatott küzdelemből a Kinizsi került ki győztesen, sőt az oborikat még az AMTE-et verő Phönix is megelőzte. A Victoria még mindig a leselkedő harmadik szerepét tölti be.

A második csoportban a Ripensia változatlanul vezet. Biztosan nyertek a profik a Crisana ellen. A Venus nem játszott vasárnap s így a Ripensia pontelőnye végre növekedett. A Gloria nyugati harmadik. A negyedik helyért azonban nagy vetélkedés folyik a Juventus és Universitatea között. Kieső zónában az ACFR, Crisana és Dragos Voda küzdelem.

A forduló részletei a következők:

I. CSOPORT.

Rapid FC—CAO 3:1 (0:0).

Bucuresti. 8000 néző, bíró dr. Russu. Ötven percig ellenállt a CAO, de azután a fővárosi csapat — de főleg Auer — pompás játéka eldöntötte a mérkőzés sorsát. Góllövők: Auer (2) és Cuedan, illetve Szaniszló.

Kinizsi—Unirea Tricolor 6:1 (2:1).

Timisoara. 5000 néző, bíró Constantinescu. A mérkőzés hőse Klimek volt, aki három gólt lőtt és lendületével és lövőkészségével feljavította a lilák csatársorát. Góllövők: Klimek (3), Tabac, Hoffmann és Thirjung, illetve Sony Niculescu.

Phönix—AMTE 4:2 (1:0).

Baia-Mare. 2500 néző, bíró Olteanu. Nagy hőseségek zajlottak a gyenge színvonalú mérkőzés. A Phönix néha túlkeményen játszott. Góllövők: Szerémy III., Ballay és Szerémy IV. (2), illetve Batrin (2). A játékvezető sok hibát vétett, főleg az AMTE kárára.

Victoria—Dacia Unirea 2:0 (0:0).

Cluj. 1000 néző, bíró Costel Radulescu. Váratlanul kemény ellenfélnek bizonyult a brailai együttes és csak az utolsó negyedóránban biztosította be a Victoria a győzelmet. Góllövők: Stanciu (öngól) és Pop III.

Olimpia—Jiul 0:0.

Satumare, 1500 néző, bíró Muresan. Elkésztetett harc után igazságos döntetlen.

1. AMTE	15	11	1	3	41:19	23
2. Rapid	15	10	1	4	35:16	21
3. Victoria	15	9	3	3	37:19	21
4. Kinizsi	15	8	—	7	50:33	16
5. Phönix	16	7	1	7	28:28	15
6. Unirea Tricolor	15	5	5	5	28:32	15
7. CAO	15	5	4	6	25:26	14
8. Olimpia	15	3	4	8	16:31	10
9. Jiul	15	3	3	9	18:38	9
10. Dacia Unirea	15	2	2	11	12:43	6

II. CSOPORT.

Vulturii Textila—ACFR 1:0 (0:0).

Brasov. 1500 néző, bíró T. Iliescu. Hőseségek, majd hóviharban játszott a két csapat. Térbelileg többet támadtak a hazaiak, de a Vulturii

Textila védelme elsőrangú teljesítményt nyújtott. Az egyetlen gólt Schira lőtte.

Ripensia—Crisana 2:0 (1:0).

Oradea. 2000 néző, bíró Huniade. Nagyviramu. változatos mérkőzés. A Crisana jól játszott, de a Ripensia tervszerűen keresztülvitte támadásai eldöntötték a találkozó sorsát. Góllövők: Dobay és Sepi.

Gloria—Dragos Voda 2:0 (1:0).

Arad. 1000 néző, bíró Freund II. Nyomasztó fölényben volt a Gloria de nem vette komolyan a góllövést, csak viktoriázott. Góllövők: Fritz és Mercea.

1. Ripensia	15	13	—	2	56:19	26
2. Venus	14	10	2	2	50:16	22
3. Gloria	15	8	4	3	35:21	20
4. Juventus	13	6	2	5	22:24	14
5. Universitatea	14	6	2	6	28:41	14
6. Vulturii	15	6	—	9	20:35	12
7. Sportul Stud.	13	5	2	6	23:28	12
8. ACFR	14	3	3	8	20:31	9
9. Crisana	14	3	1	10	17:29	7
10. Dragos Voda	15	3	—	12	21:48	6

A Ferencváros nyerte a magyar „örök rangadó“-t

Budapestről jelentik: Nagy érdeklődés és izgalom előzte meg a vasárnapi fordulót. Az örök-kerbi rekordközönséget vonzott a pályára. Győzött a Ferencváros s így három tiszta ponttal vezet a tavalyi bajnok Hungária előtt s elsősegre biztosra vehető.

A többi mérkőzéseken akadt néhány váratlan eredmény. Újpest nagy küzdelem után nyert a Nemzeti ellen. Kispest legyőzte a negyedik helyre pályázó Elektromost, a Booskai otthonában rávert a Phöbusra, a kiesési rangadót az ETO nyerte.

A forduló részletes eredményei a következők:

Ferencváros—Hungária 1:0 (1:0).

A mérkőzés első percei változó játékot hoztak, a Ferencváros kormert ér el, majd a 6. percben esik a meccs egyetlen gólja. Bíró fejével Sárosi dr. elé ad aki laposan a sarokba vágja. Ezután a Hungária óriási iramot diktál és mintegy félórán át alaposan leszorítja ellenfelét, de a Ferencváros védelme hatalmas munkát végez és

A hét csapata

Az országos válogatott mérkőzés és a világbajnokság előtt ismét időszerű a hét csapata, amelybe a legjobb formát mutató játékosok kerülnek be. Minden játékost csak arra a posztra állítunk, ahol játszott. Így megtörténhet, hogy egyébb teljesítményt nyújtó játékos kerül be, mivel azon a helyen ő nyújtott legjobbat. A Venus nem játszott s így játékosait nem vehettük figyelembe. Több válogatott játékos gyenge formája (Juhász, David, Raffinszky, Baráthy, stb.) sok fejtörést okozhat a válogatóknak.

A „hét csapata“ így fest:

Pavlovits — Burger, Chioriu II. (mind Ripensia) — Pintye, Klein (mindkettő Crisana), Demetrovici (Kinizsi) — Bindea (Ripensia), Klimek (Kinizsi), Auer (Rapid FC), Kovács I. (CAO), Dobay (Ripensia).

A B) ligában

Továbbra is vezet a TMAC

Ismét ötgólos vereséget szenvedett a Staruinta

A B) liga nyugati csoportjában a TMAC nagy küzdelem után legyőzte a Prahovát és így megtartotta vezető helyét. Az UDR is győzött és így a sarkában maradt. Meglepetést kelt az oradeai Staruinta gyenge szereplése. Idegenben nem adja öt gólnál alább...

A forduló részletei a következők:

Nyugati csoport:

Resija: UDR—Tricolor 5:2 (2:1).

Tg.-Mures: Mures—Staruinta 5:0 (3:0).

Timisoara: TMAC—Prahova 3:2 (2:2).

Craiova: Rovine Grivita—CFR Simeria 2:0.

Keleti csoport:

Galați: Gloria CFR—Craiu Iovan 3:1 (3:0).

Ploesti: Tricolor—Macabi 6:0 (6:0).

Bucuresti: Telefon Club—Textila 5:2 (0:1).

Cernaui: Jahn—HLA 5:1 (2:0).

A nyugati csoport tabellája most így fest:

1. TMAC	18	14	1	3	66:26	29
2. UDR	18	13	2	3	59:19	28
3. Muresul	16	10	2	4	44:26	22
4. Rovine Grivita	17	10	1	6	33:34	21
5. Staruinta	17	9	2	6	30:38	20
6. Tricolor	17	8	3	6	43:34	19
7. Prahova	17	8	—	9	38:31	16
8. Unirea MV	20	6	—	14	22:68	12
9. Victoria	17	5	2	10	16:26	12
10. CFR Simeria	17	5	1	11	18:20	11
11. Soimii	20	—	2	18	10:55	2

gól nem esik. A 80. percben szabadul fel csak a Ferencváros az ostrom alól s ezután a féldél végéig változatos a játék.

Szünet után hullámzó a játék, mindkét kapu többször veszélyben forog, míg végre a 27. percben a Hungáriának nagy esélye nyílik a kiegyenlítésre. Cseh kitér, de Korányi szabálytalanul akasztja. A bíró tizenegyet ítélt a Ferencváros ellen. Dudás áll neki a labdának és — kapufára vágja. Ezután a havas esőben is nagy iramban váltakozó akciók mellett folyik a játék, de a Hungária nem tud egyenlíteni.

A győztes csapatban a védelem, különösen Korányi, Polgár és Sárosi dr. váltak ki, míg a Hungária legjobbja Bíró volt, aki mellett Cseh és Müller dicséretet kap meg.

Újpest—Nemzeti 3:2.

Kispest—Elektromos 2:1.

Booskai—Phöbus 4:1.

ETO Budai „1“ 2:1.

Székelykeresztúr—Törekvés 3:2.

Szeged—Budafok 1:0.

Május 8-án Budapest amatőr válogatottja vendégszerepel Timisoarán. Timisoaráról jelentik: A kerületi bizottság meghívta a budapesti amatőr válogatottat május 8-ára egy mérkőzésre. A meghívás nemcsak a BLASz válogatott, hanem azzal egyidejűleg a budapesti ifjúsági válogatott részére is szólt, de a budapesti amatőr alszövetség a két mérkőzésért olyan összeget kért, amit Timisoarán nem lehet egy nap bevenni. Ezért lemondtak a magyar ifjúsági válogatott mérkőzéséről. A BLASz válogatott mérkőzést azonban már le is kötötték. Ez a válogatott tekintélyes játékerőt képvisel. A magyar nemzeti bajnokság jelenlegi negyedik helyezettjének az Elektromosnak a játékosai szép számmal szerepelnek a csapatban, de a Törekvés a BSzKRT és a többi amatőr csapat is olyan futballistákkal rendelkezik, kiknek tudása alig marad az első magyar profi színvonal mögött. Timisoara már játszott Budapest válogatottja ellen 1926-ban, amikor az első magyar válogatottat 2:0 arányban legyőzték és a budapesti revansmérkőzés 1:1 eredménnyel végződött.

LEGUJABB

Daladier kormányalakítása a népfront felbomlását jelenti

A francia közvélemény kedvezően fogadja az új kormányt. — Daladier bemutatkozásánál nagy szavazattöbbségre számíthat a parlamentben

Párizsból jelentik: A francia közvélemény, a szélső baloldali kivételével, általában kedvezően fogadja a Daladier-kormányt.

A mérsékelt sajtó örömmel állapítja meg, hogy a népfront-többség felbomlott és a forradalmi pártok kezéből kiesett a gyeplő.

A „Petit Parisien” erős alakulatnak minősíti a Daladier-kormányt, a „Populaire” viszont gyengének. A „Journal” szintén szilárdnak tartja az új kormányt, amelynek parlamenti kilátásai tekintetében megoszlanak a vélemények. Az „Epoque” szerint a Daladier-

kormány csak átmeneti jellegű, mert nem rendelkezik komoly parlamenti támogatással. A „Petit Parisien” viszont bizonyosnak tartja, hogy Daladier nagy többséget kaphat a kommunisták vagy a kormány ellen szavazók, vagy tartózkodni fognak a szavazástól. A szociálisták bizonyára a jóindulatu semlegesség álláspontjára helyezkednek és nem szavaznak. A radikálisok, a szocialista unió és a középpártok hetven tagja a kormány mellett szavaz. A Flandin-csoport jóindulatu várakozás álláspontján van és segítséget nyújt a kormánynak, ha a szociálisták ellene akarnak szavazni.

Hitler nagy sikerét a francia sajtó is elismeri

Érdekes lapvélemények az ausztriai és birodalmi népszavazásról. — Megállapítják, hogy a német munkásság többsége csatlakozott a nemzeti szocializmushoz

Londonból jelentik: A lapok vezető helyen foglalkoznak a vasárnapi német népszavazással. A Times szerint Hitler joggal mondotta, hogy Ausztria lakossága a német nép szervező része. Megállapítja a lap, hogy a német-osztrák egyesülés sohasem lehet a megértés akadályja Anglia és Nagy-Németország között.

Mint Párizsból jelentik, a népszavazás eredménye nagy hatást gyakorolt a francia közvéleményre. Megállapítják, hogy

a német kormány sikere — különösen Ausztriában — felülmúlt minden várakozást.

A Jour szerint az egész német nép Hitler mellett áll, aki azt teheti a német néppel, amit akar. Célzerű lenne, — úgy mond — ha bírálat helyett levonnánk a népszavazás következményeit. A Journal leszögezi, hogy

német munkásosztály túlnyomó többsége csatlakozott a nemzeti szocializmushoz és kitart Hitler mellett.

Jó volna, — írja a lap, — ha a francia szélső baloldali izgatók, akik allardóban hangoztatják, hogy Hitler elnyomja a német munkásságot, fontolóra vennék a tegnapi számadatokat. Az Action Française óva int attól, hogy Hitler sikerét Franciaországban az erőszaknak tulajdonítsák.

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter szerint az egyhangú „igen” szavazat minden idők legnagyobbszármű okiratának aláírását jelenti.

NYILT TENGEREEN SZAVAZTAK A ROMÁNIÁBAN ÉLŐ NEMETEK

Bucuresti. Saját tud. Constanta mellett, a nyílt tengeren, a Chios nevű hajón vasárnap lezavaztak a romániai németek is. A szavazást délután két órakor lezárták és a szavazatok összeszámlálása után a következő eredmény alakult ki.

Leszavazott összesen 2809 szavazásra jogosult. Ezek közül igennel szavazott 2797, nemmel 9. Három szavazatot megsemmisítettek. A szavazás a nyílt tengeren történt, ahová a hajó kiúszott a szavazókkal. A szavazás után Fabritius német követ beszédet intézett a választókhöz, majd visszatért Bucurestibe.

OLCSÓ NEMET ÁRUK JUGOSZLÁVIÁBAN

Belgrádból jelentik: Az Uj Nemzedék értesülése szerint azokat a balkáni pozíciókat, amelyek eddig az osztrák ipar birtokállományát

képezték, most a németek foglalták el és a cégek 25—30 százalékkal olcsóbb ajánlatokat kínálnak. Ugy tudják, hogy a német ipar akcióját Papen irányítja Ankarából.

Apréhiedetése

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szeli a nyomda.

Adás-vétel

Olcson eladó: bélyegalbum, lombfűrész, másológép, ülőkád, vaságy, szentképek, bőrutazótáska. — Oradea, Str. Densusianu 25. szám.

Egy fűszerüzlet teljes berendezése fiókok, állványok, mérlegek, stb. eladók. — Ugyanott egy kifutó fiú felvétetik. Mezey János, Oradea, Piata Uniri No. 2.

Hangverseny harmonium, jó állapotban eladó. Oradea, Str. Ciordas 19.

Keresek megvételre 20—50 holdig terjedő birtokot, gazdasági épületekkel, lehetőleg felszerelve. Oradea környékén. — Ugyanott jókarban levő cserépkályhák eladók. Cim: Gruden Dezsőné, Oradea, Petőfi-utca 10.

Használt, de jó állapotban levő sötétkék szövet kosztüm kisebb termetre eladó. Cim a kiadóban.

Veszek

aranyat, ezüstöt, brilliánsot, Herbst ékszerárúház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

1 liter gyógyvörös bor 14 lei. Jó Lajos fűszerüzletében, Oradea, Str. Take Ionescu 24. szám.

Szőlő 4 kat. hold, 1 szobás urilakással, istálló, vincellér lakással, borház, présekkel, horlőkkal és nagy gyümölcsösökkel eladó, esetleg bérbeadó. Cim: Oradea Calea Izvorului No. 75.

Ciádó egy ískarban levő cimbalom és egy pull (hentesnek, fűszerosnek). Oradea, Str. Polumbelului 11. Pollmann.

Kerti vasasztal eladó. Oradea Str. Vasile Conta No. 4. Tóth.

Spárga tövek elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád kertgazdaságában, Oradea, Calea Ruinelor 1. sz. Petőfi-u. végén.

Keresek

megvételre, lehetőleg a Nilgesz-telepen egy kis családi házat, kerttel. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Alkalmazás

Ügyes perzsaszőnyeg szövő leányt keresek. Oradea Str. Take Ionescu 13.

Gondnoki, gazdasági felügyelői esetleg házvezetési állást keres gyermektelen házaspár, ki gazdasági és kertészeti teendőkkel teljes gyakorlatlall rendelkezik. Cimet a kiadóba kér.

Gazdasszony, házvezetőnői állást, fő zést vállalok. Burikné, Oradea, Str. Ciorogariu 11. Ház mesternél.

Lakás

Gyermektelen pontos fizető házaspár keres egyszobás előszobás esetleg 2 kisebb szobából álló lakást. Cimet a kiadóba kér.

Háromszobás fürdőszobás utcai lakás mellék helyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Parcul Albulia 2. Poliklinika mellett szemben.

Egy udvari szoba, konyha május 1-re kiadó Oradea, Stefan cel Mare 19

Magánház

nyaralónak kiadó. Tüdőszanatorium utvonallán. Értekezni Tarján ékszerüzlet. — Oradea, Bul. Reg Ferdinand 8

Kiadó utcai butorozott szoba előszobával, kapu alatti külön bejárattal. Oradea, Str. Take Ionescu No. 58.

Keresek 1 szobás konyhás lakást, Piata Mihai Viteazul közelében. Cim: Corbut fűszerüzlet, Oradea, Piata Mihai Viteazul.

Kiadó május 1-re 3 szobás előszobás, fürdőszobás lakás, mellék helyiségekkel. Strada Petőfi 24. — Ugyanott eladó egy ház hely 19 méter fronttal.

Hűlőszek

Tarján órás és ékszerész Oradea, Biv. Regele Ferdinand No. 8. Javitások olcsón és szakszerűen készülnek.

Katalin-telepi háziszőttés árúk megrendelhetők a Szent Vince intézetben. Folyósóra alkalmas juttatószőnyegeket; tavaszi kabátokat, strapa ruhának való gyapjuszövetek. Pepita szövet. Erős törülközők. Durva vászon. Finomabb vászon. Cingulus. Telefon: 612.

Húsvét után írják alá az angol-olasz megállapodást

Négy pontból áll az egyezmény

Londonból jelentik: Lord Perth és Ciano vasárnapi megbeszélése során tisztázták az angol-olasz egyezmény utolsó pontjait és hétfőn kezdtek meg Rómában az egyezmény szövegezését, amely Nagypéntekre készül el és húsvét után kedden írják alá. Az egyezmény négy pontból áll. Az első pont a Földközi-tengeri kérdésekkel foglalkozik. A második pont a közel-kelet és a Vörös-tenger ügyét tárgyalja. A harmadik Anglia magatartását határozza meg az abesszintai olasz hódítás elismerése ügyében. A negyedik pont a spanyol kérdéssel foglalkozik. Ebben még nincs végsőlegesen megegyezés, de ez nem késlelteti az egyezmény aláírását.

CIANO APRILIS 20-AN VARSÓBA ÉRKEZIK.

Varsóból jelentik: A krakkói „Illustrovany Kurjer Codzienny” jelentése szerint Ciano április 20-án érkezik Varsóba, hogy viszonzza Beck lengyel külügyminiszter római látogatását.

Varsóból jelentik: Ulrich lengyel közlekedési miniszter jogoslat kollégájának meglátogatására Belgrádba utazott.

A Filantropia kórházba internáltak Xeni volt igazságügy-minisztert

Az állam lefoglaltatta Xeni és felesége egész vagyonát

Bucuresti. Saját tud. Constantin Xeni, volt igazságügyminisztert, akit az aranycempészés miatt tudvalevően vád alá helyeztek és letartottak, vasárnap az Filantropia kórházban internáltak.

Az aranycempészés egyébként körülbelül 40 millió lei kárt okozott az államnak és ezért az állam lefoglaltatta Xeni és felesége vagyonát.